

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. VII. Corollarium notatu dignum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

ad ipsam, subindeque & improporcionata: unde cum omnis dispositio debeat proportionari formæ, & esse ejusdem ordinis cum illa, talia opera nullo modo ad gratiam disponunt. Item sicut non decet munificentiam Dei, opera indifferentia supernaturali præmio remunerari, ob improporcionem quam habent ad illud: ita nec decet illum remunerari opera moraliter bona supernaturali præmio, quia respectu illius sunt improporcionata. De quo plura diximus in Tractatu de prædestinatione.

Disp. 2.
art. 3.

§. VII.

Corollarium notatu dignum.

185. **E**X dictis inferes contra Vazquem, quod sicut homo in statu naturæ lapsæ potest, sine speciali auxilio, aliquod opus honestum & moraliter bonum efficere, ita & levem aliquam tentationem, per aliquod motivum honestum & moraliter bonum, superare; cum utrobique sit par ratio. Unde in Bullis Pij V. & Gregorij XIII. contra doctrinam Baij editis, damnatur ista propositio: *Omnes sunt fures & latrones, qui dicunt tentationi ulli, sine gratia Dei adjutorio, resistere hominem posse.*

186. Pro majori tamen hujus corollarij intelligentia, Advertendum est, tripliciter posse vinci tentationem: Primò ex pravo fine, ut cum quis vincit tentationem luxuriæ ex avaritia, aut tentationem gulæ ex inani gloria: & hoc modo certum est non esse necessariam gratiam; cum hæc non sit bona nec vera victoria, *Quoniam carnalis cupiditas, cupiditate aliâ non sanatur*, ut dicit Augustinus lib. 2. contra duas Epist. Pelag. cap. 4. Secundò propter Dei amorem, seu ex charitate: & hoc modo certum est non posse tentationem vinci sine gratiæ auxilio. Unde Hieronymus supra citatus hoc discrimen inter Philosophos & Christianos statuit, quòd *Philosophi* (inquit) *vitium vitio, peccatumque peccato medicantur, nos amore virtutum vitia superamus.* Hinc etiam Augustinus 20. de civit. Dei cap. 16. ait: *Tunc vitia vitia reputanda sunt, cum Dei amore vincuntur.* Tertiò potest vinci tentatio ex aliquo motivo & fine honesto: & hoc adhuc dupliciter contingere aut fieri potest; nempe aut cum proventu & lucro animæ, ita ut talis victoria ad salutem animæ conducatur; & hoc modo etiam certum est necessariam esse gratiam, vel auxilium supernaturale: aut sine tali proventu, fructu, seu lucro animæ; & hoc modo dicimus posse hominem in natura lapsæ, sine speciali auxilio gratiæ, leves aliquas tentationes vincere ex aliquo motivo honesto & moraliter bono; sicut ex eodem motivo potest aliqua opera honesta & moraliter bona, cum solo generali concursu efficere. Graves autem & difficiles tentationes contra præceptorum naturalium observantiam, absque speciali auxilio vinci non posse, art. 5. dicemus.

187. Contra hoc corollarium objici possunt primò authoritates Conciliorum, & testimonia Patrum. Concilium enim Arausicanum can. 9. expressè dicit: *Divini muneris est, cum & rectè cogitamus, & pedes nostros à falsitate & injustitia teneamus; quod profecto facimus, quoties alicui tentationi, quantumvis levi, resistimus.* Chrysostomus homil. 24. in 1. ad Corinth. interrogans ad quas tentationes sit necessaria gratia? Respondet, *Ad omnes.* Theophilactus etiam ibidem ait: *Qua-*

A *cunque tentatio vires nostras exuperat, nisi Deus auxilietur nobis.* Demum D. Prosper contra Col. lat. cap. 35. dicit, nec etiam leviores tentationes sine gratia vinci posse.

Secundò objicitur: Non inaniter victoriam tentationum, etiam levium, supplici oratione à Deo postulamus, & pro quavis superata ipsi gratias agimus: Ergo signum est absque speciali auxilio non posse superari.

Tertiò: Vel tentatio est levis, vel gravis? si gravis, non potest homo cum solo concursu generali ei fortiter resistere: si levis, hoc ipsum est specialis gratia Dei, quia est effectus providentiæ specialis, non sinentis eam fieri gravem: Ergo ad resistendum tentationi, etiam levi, necessaria est homini gratia specialis, si non interna, saltem externæ protectionis & providentiæ.

B Respondeo ad primum, mentem Patrum, & intentum Conciliorum non esse locis citatis, negare quomodocumque quod homo lapsus, omni auxilio speciali destitutus, vincere possit tentationem, etiam levem, sed solum quod ex motivo charitatis, sive in ordine ad salutem, hoc possit. Vel, ut alij dicunt, loquuntur de victoria completa & perfecta, quæ perducatur ad veram justificationem, & liberet à peccato. Unde Augustinus ait, *Deum esse adiutorem ad gerendam, perficiendamque justitiam; & ideo nos petere hoc, dum dicimus, Et ne nos inducas in tentationem.*

C Addo D. Prosperum, loco citato, non loqui de tentationibus absolutè levibus, sed quæ comparatione factâ ad tentationem Job, de qua ibi tractat, leves sunt, quamvis absolutè spectatæ graves sint: alios verò Patres & Concilia, per omnes tentationes, intelligere duntaxat omnes graves, quia quæ leves sunt, quasi nihil moraliter reputantur ab ipsis.

Ad secundum patet responsio ex dictis §. præcedenti, in responsione ad similem objectionem.

D Ad tertium respondeo primò, quod licet daremus effectum specialis providentiæ Dei semper esse, quod levis tentatio non fiat gravis; non tamen inde sequeretur necessariam esse specialem gratiam ad vincendas quasque tentationes, etiam leves: providentia enim illa specialis solum removeret gravem tentationem, non verò juvaret ad superandam levem.

Respondeo secundo, negando Antecedens: quamvis enim quocumque tempore occurrit tentatio levis, posset occurrere gravis, non tamen quæcumque tentatio levis fieret gravis, si Deus specialiter id non impediret: sunt enim aliquæ tentationes, ex impulsu appetitus insurgentes, quæ ex ipsa hominis complexione, & aliis causis, naturâ suâ leves sunt, & urgentiores esse nequeunt. Ex parte etiam demonis potest accidere quod tentatio sit levis, vel quia ipse negligit causare majorem, juxta illud Gregorij 24. Moral. *Quos securos possidet, tentare negligit:* vel quia, ut docent Patres, parvipendit illa opera bona, quæ non conducunt ad vitam æternam; in quo sensu idem Gregorius homil. 8. in Ezechiel. ait: *Diabolus in nobis solam charitatem timet.*

